

TOIMINTAKERTOMUS 1998

KASOLA OYJ

Tilivuosi lyhyesti

	1998	1997
Liikevaihto	110,8 Mmk	118,4 Mmk
Käyttökate	12,4 Mmk	14,8 Mmk
Liikevoitto	7,2 Mmk	9,7 Mmk
Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja	4,2 Mmk	7,3 Mmk
Tulos ennen satunnaisia eriä ./ verot	3,1 Mmk	6,7 Mmk
Investoinnit	7,7 Mmk	2,5 Mmk
Oma pääoma / osake	20,44 mk	19,97 mk
Tulos / osake	1,22 mk	2,63 mk
I-listan kaupantekokurssi 30.12.1998	9,50 mk	14,40 mk

Sisällysluettelo

Toimitusjohtajan katsaus	3
Hallinto	4
Konsernin tunnusluvut	5
Hallituksen toimintakertomus	6
Konsernituloslaskelma	8
Konsernitase	9
Emoyhtiön tuloslaskelma	11
Emoyhtiön tase	12
Tilinpäätöksen liitetiedot	14
Rahoituslaskelma	18
Tunnuslukujen laskentakaavat	19
Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	20
Osakkeet ja omistus	21
Ehdotus voittovarojen käytöstä	22
Tilintarkastuskertomus	22
Tiedotuksia osakkeenomistajille	23

Toimitusjohtajan katsaus

Kaso-konsernissa kulunut vuosi oli selvästi kaksijakoinen. Liikevaihto kehittyi hyvin vuoden alkupuolella, ja myös tuloskehitys oli myönteistä. Kesällä kysyntä heikkeni markkinoilla, jolloin tilauskertymä jäi ennakoitua pienemmäksi. Tulos muodostui kuitenkin tyydyttäväksi johtuen muutamasta isosta toimituksesta, jotka ajoittuivat loppuvuodelle. Tilivuotta 1998 voidaan kokonaisuutena pitää tyydyttävänä huolimatta liikevaihdon laskusta.

Turvallisuussektorin kannalta viime vuosi alkoi hyvissä merkeissä. Pankkiautomaattikassakaappien toimitukset nostivat alkuvuoden liikevaihtoa, ja uuden yhteistyökumppanin löytyminen käynnisti toimitukset Venäjälle. Kesällä markkinatilanne kuitenkin muuttui. Vientimyynti Venäjälle ja sen lähialueilla supistui voimakkaasti. Tämän lisäksi ATM-kaappiemme toimitukset loppuivat, koska asiakkaamme tilauskanta oleellisesti heikkeni. Loppuvuotta paransivat isot kassakaappitoimitukset Romaniaan. Kotimaassa olemme nostaneet markkinaosuuksiamme toimintaa aktiivisella. Uusien tuotteiden markkinoille saaminen on ollut odotettua hitaampaa johtuen osittain tuotekehityksemme korkeista tavoitteista sekä entistä pitkäjänteisemmästä toiminnasta. Tuotekehitys tulee edelleen olemaan lähivuosien painopistealueemme. Tuotannossa aiomme tänä vuonna panostaa uusiin koneisiin ja laitteisiin. Markkinoinnissa tulemme suuntaamaan toimintaamme yhä enemmän kevyisiin turvatuotteisiin.

Fab-Tech Ind.Inc.:in toiminnasta on alihankinnan osuus jo lähes 90%. Viime vuonna onnistuimme saamaan muutaman ison kertaprojektin, jotka paikkasivat ohutlevysektorin heikentyntä kysyntää. Kokonaisuutena vuosi oli Fab-Tech Ind.Inc.:in paras.

Muutamia vuosia sitten aloitettua investointiohjelmaa on jatkettu uusimalla tuotannon koneita ja laitteita. Tämä on mahdollistanut uuden ja joustavamman ajotavan koko tehtaalla. Seuraava investointivaihe on jälkikäsitteilylaitteiston uusiminen. Muita investointikohteita on ATK-järjestelmän uusiminen tämän kevään kuluessa. Myös USA:ssa on ollut viime kesästä lähtien havaittavissa merkkejä kysynnän laskusta asiakaskunnassamme. Viime vuoden loppupuoliskolla ovat asiakkaamme supistaneet tuotantoaan menekki-ongelmista johtuen. Tämä vaikuttaa alkaneen vuoden toimintaamme heikentäen myös tuloskehitystä.

Muovisektorin liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla, mutta tulos painui selvästi tappiolliseksi. Tilanteen korjaamiseksi on menossa useita projekteja. Henkilöstöä tullaan vähentämään ja markkinoinnin aktivoimiseen panostamaan yhä enemmän. Viime vuoden aikana tuotantoon hankittiin muutama uusi ruiskuvalupuristuskone kappaleen käsitteilyautomaatteineen, jotka yhdessä tuotannon kehittämisprojektin kanssa parantavat kilpailukykyä. Tehtaalla sovelletaan uutta palkkausjärjestelmää, joka kannustaa tuottavuuden kohottamiseen. Koko toimintaa tukee uusi ATK-järjestelmä, joka otettiin käyttöön vuodenvaihteessa. Markkinoinnissa jatkamme panostuksia niin Design- kuin PR-puolellakin.

Olemme tehneet suuria muutoksia toimintatapoihimme viime vuosien aikana. Tavoitteena on ollut kilpailukykyyn ja kannattavuuden parantaminen. Tässä tehtävässä olemme onnistuneet melko hyvin. Toimintaamme ohjaavat yhä enemmän asiakaskeskeisyys, avoimuus, osaaminen ja tuloksellisuus. Tulokset ovat viime vuosina selvästi parantuneet, joten suunta on meillä ollut oikea. Vaikka näkymät lyhyellä aikavälillä ovat heikentyneet, uskon, että viime vuosina aloitettu pitkäjänteinen toiminta tuottaa vielä entistä parempaa tulosta.

Haluan jälleen kiittää kaikkia toiminnassamme mukana olleita.

Helsingissä maaliskuussa 1999

Jari Bachmann
Toimitusjohtaja

Hallinto

Kasola Oyj

Hallitus

Heikki Bachmann

Claes Charpentier

Jaakko Mattila

Juha Oikarinen

Jari Bachmann

hallituksen puheenjohtaja, ekonomi, kauppaneuvos

ekonomi

diplomi-insinööri

oikeustieteiden kandidaatti, MBA

toimitusjohtaja, kauppatieteiden maisteri

Kaso Oy

Toimitusjohtaja

Jari Bachmann

Kaipio Oy

Toimitusjohtaja

Jari Bachmann

Fab-Tech Industries, Inc.

Toimitusjohtaja

Jorma Härkönen

MK-Tresmer Oy

Toimitusjohtaja

Seppo Kalsta

Tilintarkastus

Markku Uotinen, KHT

Geo.G.Scott & Co (USA)

Helmut Schmidt (Saksa)

James & Cowper (Englanti)

Konsernin tunnusluvut

Liiketoiminnan tunnusluvut	1994-95	1995-96	1996 8 kk	1997	1998
Liikevaihto, tmk	108 846	108 144	62 317	118 384	110 838
Liikevaihdon muutos,%	-10,1%	-0,6 %	-42,4% ¹⁾	+90,0%	-6,4%
Käyttökate, tmk	12 686	7 589	6 847	14 772	12 362
% liikevaihdosta	11,7%	7,0 %	11,0%	12,5%	11,2%
Liikevoitto, tmk	6 279	2 330	3 411	9 710	7 172
% liikevaihdosta	5,8%	2,2%	5,5%	8,2%	6,5%
Tulos ennen satunnaisia eriä,tmk	957	-2 179	1 361	7 284	4 235
% liikevaihdosta	0,9%	- 2,0%	2,2%	6,2%	3,8%
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja,tmk	-2 067	- 2 179	1 361	7 084	4 235
% liikevaihdosta	-1,9%	- 2,0%	2,2%	6,0 %	3,8%
Tulos ennen satunnaisia eriä ./verot, tmk	683	- 2 498	501	6 657	3 096
% liikevaihdosta	0,6%	- 2,3%	0,8%	5,6%	2,8%
Oman pääoman tuotto (ROE), %	1,3%	- 5,5%	1,1% ¹⁾	13,8%	6,0%
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	6,3%	2,3%	3,6% ¹⁾	10,4%	7,4%
Omavaraisuusaste, %	40,2%	40,7%	43,4%	47,4%	45,5%
Current ratio	1,4	1,3	1,3	1,4	2,3
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, tmk	2 972	2 548	1 836	2 542	7 688
% liikevaihdosta	2,7%	2,4%	2,9% ¹⁾	2,2%	6,9%
Taseen loppusumma, tmk	120 731	112 182	105 095	109 635	114 197
Henkilöstön määrä keskimäärin	268	238	210	230	231
Osakekohtaiset tunnusluvut	1994-95	1995-96	1996 8 kk	1997	1998
Tulos/osake (EPS), mk	0,27	- 0,99	0,19 ¹⁾	2,63	1,22
Oma pääoma/osake, mk	19,12	17,49	17,80	19,97	20,44
Osinko/osake, mk (oikaistu)	0,00	0,00	0,40	0,70	0,50*
Osinko/osake, mk (nimellinen)	0,00	0,00	0,40	0,70	0,50*
Osinko/tulos, %	neg.	neg.	210,5%	26,6%	41,0%
Efektiivinen osinkotuotto, %	0,0%	0,0%	3,8%	4,8%	5,3%
Hinta/voitto-suhde (P/E)	35	neg.	56 ¹⁾	5	8
Osakk.osakeantioik.lkm keskimäärin, tkpl	2 530	2 530	2 530	2 530	2 530
Osakk.osakeantioik.lkm tiliv.lopussa, tkpl	2 530	2 530	2 530	2 530	2 530
Osakkeen kurssikehitys	1994-95	1995-96	1996 8 kk	1997	1998
A-osakkeen kurssikehitys I-listalla, mk					
-ylin kurssi	25,00	9,70	11,00	17,00	23,20
-alin kurssi	8,80	4,75	7,50	10,90	8,50
-keskikurssi	14,56	7,04	9,26	14,16	17,91
-tilinpäätöspäivän kurssi	9,10	9,20	10,65	14,40	9,50
Osakekannan markkina-arvo,Mmk,A-osake	20,3	20,5	23,7	32,1	21,4
Osakkeiden vaihto kpl tilikauden aikana					
I - listalla	666 850	154 762	192 332	331 820	543 846
Osakkeiden vaihto %	29,9%	6,9%	8,6%	14,9%	24,2%
Osakkeenomistajien lukumäärä	533	499	469	442	422

*= ehdotus

1) Lukuja ei ole suhteutettu, minkä vuoksi lukusarja ei ole vertailukelpoinen.

Hallituksen toimintakertomus

Tilikaudelta 1.1.98 - 31.12.98

KONSERNIRAKENNE JA TOIMINTA

Konsernirakenteessa ei viime vuonna tapahtunut muutoksia. Toimintamme jakaantuu kolmeen erilliseen liiketoiminta-alueeseen:

- turvallisuustuotteet (Kaso Oy, Kaipio Oy)
- alihankinta ja automaattiset varastointijärjestelmät (Fab-Tech Ind.Inc.)
- muovituotteet (MK-Tresmer Oy, Tresmer GmbH, ja MK-Tresmer Ltd.)

Emoyhtiö Kasola Oyj vastaa konsernin taloushallinnosta.

LIIKETOIMINTA JA TILAUSKANTA

Konsernin liikevaihto laski edellisvuodesta 6,4 % ja oli 110,8 Mmk. Suurin lasku tapahtui turvallisuussektorissa, jossa pankkiautomaattikassakaappien toimitukset lopuivat.

Liikevaihto jakaantui yhtiöittäin seuraavasti:

	tmk
Kasola Oyj	3.931
Kaso Oy	37.903
Kaipio Oy	6.995
Fab-Tech Ind.Inc.	41.691
MK-Tresmer Oy	26.405
Tresmer GmbH	1.498
MK-Tresmer Ltd.	3.760
- sisäinen liikevaihto	-11.345
Konserni yhteensä	110.838

Ulkomaantoimintojen osuus liikevaihdosta oli 64% (69%). Tilaukanta oli tilivuoden päättyessä 15,3 Mmk (21,1 Mmk).

TURVALLISUUSSEKTORI

Erityisesti kassa- ja datakaappien myynti kotimaassa sujui hyvin. Olemme selvästi kasvattaneet markkinaosuukiamme uudella aktiivisemmalla myyntitoiminnalla. Myös vaatekaappien myynti kehittyi hyvin. Sen sijaan markkinat rahalaitossektorilla ovat yhä olleet hiljaiset. Tavoitteemme on aktiivisesti kasvattaa osuukiamme myös tällä sektorilla.

Viennin tavoitteita ei saavutettu johtuen pankkiautomaattikassakaappien toimitusten loppumisesta. Hyviä tuloksia saatiin Baltiasta, Romaniasta, Unkarista ja Ukrainasta. Myös Venäjän toimitukset käynnistyivät hyvin, kunnes markkinatilanne viime kesänä vaikeutui. Hintakilpailu on Euroopassa edelleen kovaa johtuen alan ylikapasiteetista. Fyysisellä turvasektorilla toimivien yritysten tuloskehitys on ollut heikkoa.

Viime vuonna pyrimme tuotannossa entistä joustavampaan toimintaan.

Liukuva työaikajärjestelmä on mahdollistanut hyvän tuottavuuskehityksen tilaukannan jyrkästi vaihdelles-

sa. Tämä on merkinnyt kilpailuetua lyhyissä toimitusaajoissa.

Tuotekehityksen laaja selvitys eri materiaalivaihtoehtoista on saatu päätökseen. Tämä mahdollistaa uuden sukupolven tuotteiston suunnittelun käynnistämisen ja siten myös uusien tuotantoinvestointien aloittamisen. Markkinointi tulee olemaan siihen tiiviisti kytkettynä. Turvallisuussektorin liikevaihto oli 42,3 Mmk (48,9 Mmk), ja liikevoitto 4,4 Mmk (7,6 Mmk). Liikevaihdon huomattavasta laskusta huolimatta voidaan tulosta pitää tyydyttävänä. Henkilömäärä on 71 (75).

ALIHANKINTA JA AUTOMAATTISET VARASTOINTIJÄRJESTELMÄT

Ohutlevyalihankinnan liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla huolimatta suurimman asiakkaamme menekki- vaikeuksista. Muutamaiset isot kertaprojektit, jotka tuloutuivat viime vuonna, sekä parantunut tuottavuus mahdollistivat hyvän tuloskehityksen Fab-Tech Ind.Inc.:ssä. Alihankinnan osuus liikevaihdosta on entisestään kasvanut, mutta uusia merkittäviä asiakkaita ei ole saatu. Varastointijärjestelmien myynti on edelleen ollut heikkoa, vaikka uusia projekteja on näköpiirissä. Tuotannon kehittäminen on jatkunut suunnitelmien mukaisesti ja uutta konekanta on hankittu. Uusittu ajotapa on lyhentänyt läpimenoaikoja sekä pienentänyt inventaareja. Alkanen vuoden aikana panostamme pintakäsittelyyn sekä uuden ATK-järjestelmän käyttöönottoon.

Sektorin liikevaihto oli 41,7 Mmk (42,9 Mmk), ja liikevoitto 3,6 Mmk (1,2 Mmk). Henkilömäärä on 74 (105).

MUOVISEKTORI

Muovisektorin toiminta kääntyi selvästi tappiolliseksi vuoden loppupuoliskolla. Markkinanäkymät huononivat nopeasti, ja tulos heikkeni. Liikevaihtoa kertyi 26,8 Mmk (26,6 Mmk), ja liikevoitto oli - 0,8 Mmk (0,4 Mmk).

Design- tuotelinjan myynti on edelleen kehittynyt hyvin. Lisääntyneen aktiviteettimme seurauksena on asiakaskuntamme vientimarkkinoilla laajentunut.

Sen sijaan kotimaan markkinanäkymät ovat olleet heikkenemässä. PR- tuotelinjan myynti kotimaassa on jatkunut tasaisena. Vienti supistui viime vuonna huolimatta lukuisista projekteistamme. Tuotannon kehittämisprojektin ensimmäinen vaihe on saatu päätökseen. Sen tuloksena on siirrytty tiimityöhön ja tulospalkkaukseen. Layout-muutoksia on tehty tuottavuuden parantamiseksi ja uusia koneita on hankittu.

ATK-järjestelmä on muutettu vastaamaan nykyistä toimintaa. Seuraavassa vaiheessa tulemme panostamaan läpimenoaikojen lyhentämiseen ja seuranta-järjestelmien kehittämiseen.

KANNATTAVUUS

Liikevaihdon laskusta huolimatta kannattavuus pysyi tyydyttävällä tasolla. Käyttökate kertyi 12,4 Mmk, joka on 11,2 % liikevaihdosta. Liikevoitto oli 7,2 Mmk, ja tulos ennen varauksia ja veroja 4,2 Mmk. Poistot kasvoivat hieman edellisvuodesta johtuen lisääntyneistä investoinneista. Matala korkotaso painoi rahoituskustannuksia alas.

Paras tulos saavutettiin turvallisuussektorilla, vaikka tulos heikkenikin edellisvuodesta. Myös alihankintatoiminnan kannattavuus USA:ssa oli hyvä.

Muovisektorin tulos oli heikko. Tähän vaikuttivat markkinatilanteen heikkeneminen sekä tuotannon kehittämiprojektin ja uusien kone- ja laiteinvestointien aiheuttamat kustannukset. Kannattavuuden ja kilpailukykyyn parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä on menossa kaikissa yksiköissä.

SOPEUTTAMISTOIMENPITEET

Heikentyneiden markkinanäkymien johdosta on kaikissa yksiköissä tarve supistaa henkilöstön määrää. Tämä merkitsee kaikkiaan 20 - 30 henkilön vähentämistä kevään 1999 kuluessa.

RAHOITUS

Turvallisuus- ja muovisektorin ulkoinen rahoitus keskitettiin strategian mukaisesti emoyhtiö Kasola Oyj:lle. Tavoitteena oli aikaansaada säästöjä rahoituskustannuksissa sekä lisätä rahoituksen joustavuutta, missä on onnistuttu hyvin. Lisäksi painopistettä siirrettiin enemmän pitkäaikaiseen rahoitukseen. Myös Fab-Tech Ind.Inc.:in lainakanta uusittiin.

Likviditeetti on koko vuoden ollut hyvä. Koko vieras pääoma oli tilivuoden lopussa 61,1 Mmk (57,5 Mmk), josta korollista vierasta pääomaa oli 47,8 Mmk (41,0 Mmk). Nettorahoituskulut olivat 2,9 Mmk, joka on 2,6% liikevaihdosta. Omavaraisuusaste oli 45,5% (47,4 %).

INVESTOINNIT

Viime tilivuoden investoinnit kasvoivat selvästi edellisvuosien tasosta. Turvallisuussektorilla on investointeja lykätty tälle vuodelle sekä seuraaville vuosille. Uuden sukupolven turvatuotteiden tuotannolle asettamat vaatimukset ovat selvittelyn alla. Sekä alihankintatettävä muovisektorin kone- ja laiteinvestointeja on jatkettu.

Myös ATK- laitteistot on uusittu.

Investoinnit jakaantuivat seuraavasti:

Kiinteistöt	900 tmk
Koneet ja laitteet	6.032 tmk
Muu käyttöomaisuus	756 tmk
	7.688 tmk

VUOSI 2000

Vuosituhaten vaihtumiseen on varauduttu hyvin. Konsernin tietojärjestelmät ovat kunnossa turvallisuus- ja muovisektoreilla, ja Fab-Tech Ind.Inc.:ssä uusi järjestelmä käynnistyy kevään kuluessa.

Myytäviin tuotteisiin tai palveluihin ei vuosi 2000 aiheuta muutoksia.

TUOTEKEHITYS

Turvallisuussektorilla on tuotekehityksen painopiste ollut edelleen materiaalipuolella. Olemme tehneet tiivistä yhteistyötä eri tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen kanssa. Painopiste on kuluvan tilivuoden aikana siirtymässä tuoterakenteita koskeviin ratkaisuihin. Alihankintatoiminnassa olemme pyrkineet osallistumaan asiakkaiden kehitysprojekteihin ohutlevyasiatuntemuksellamme.

Muovisektorin uusia tuotteita ovat Oiva-vaateripustin, Karhu-lipas ja avainperä.

Kehitystoiminnan ulkopuoliset kustannukset koko konsernissa olivat 0,9 Mmk (1,3 Mmk).

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä on supistunut viime vuoden aikana. Keskimääräinen henkilöluku tilivuoden aikana oli 231 (230). Suurin supistuminen on tapahtunut Fab-Tech Ind.Inc.:ssä. Henkilöstö konserniyhtiöittäin tilivuoden lopussa:

Kasola Oyj	4	ed.v. 5
Kaso Oy	58	59
Kaipio Oy	13	16
Fab-Tech Ind.Inc.	74	105
MK-Tresmer Oy	63	63
Tresmer GmbH	1	1
Yhteensä	213	249

Maksetut palkat konsernissa olivat 36.917 tmk, johon sisältyy hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajien palkkoja ja palkkioita yhteensä 1.972 tmk.

Emoyhtiössä palkat olivat 1.628 tmk, johon sisältyy hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan palkkoja ja palkkioita yhteensä 950 tmk. Osapalkkioita maksettiin yhteensä 71 tmk.

HALLINTO

Emoyhtiön hallituksen ovat muodostaneet Heikki Bachmann (hallituksen puh.joht.), Claes Charpentier, Jaakko Mattila, Juha Oikarinen ja Jari Bachmann. Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Jari Bachmann. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti tilintarkastajana on toiminut Markku Uotinen, KHT ja hänen varamiehenään Anneli Halinen, KHT.

LÄHIAJAN NÄKYMÄT

Alkanutta vuotta leimaavat useat epävarmuustekijät. Markkinanäkymät ovat selvästi heikentyneet lähes kaikilla päämarkkina-alueilla. Tämän johdosta tullaan henkilöstön määrä sopeuttamaan, jotta se vastaa tämänhetkistä toimintatasoa.

Tulemme jatkamaan täysipainoisesti kaikkia niitä menossa olevia projekteja, joilla pystymme toimintaamme pitkäjänteisesti kehittämään. Uskomme markkinatilanteen parantuvan seuraavalla vuosipuoliskolla.

Konsernituloslaskelma

	Viite	01.01.98 - 31.12.98	01.01.97 - 31.12.97
Liikevaihto	1,2	110 838 352,88	118 384 028,78
Valmisteverastojen lisäys + / vähennys -		- 1 900 537,19	685 228,71
Valmistus omaan käyttöön		-	18 843,04
Liiketoiminnan muut tuotot		2 375 552,35	1 009 591,92
Kulut			
Aineet, tarvikkeet, tavarat			
Ostot tilikauden aikana		29 282 490,18	31 590 084,05
Varastojen lisäys - / vähennys +		- 305 881,21	168 580,96
Ulkopuoliset palvelut		5 750 003,77	10 223 851,72
Henkilöstökulut	3	45 501 343,99	45 972 659,86
Vuokrat		1 334 303,29	1 223 861,69
Muut kulut		17 389 004,86	16 146 827,04
Kulut yhteensä		98 951 264,88	105 325 865,32
Käyttökate		12 362 103,16	14 771 827,13
Poistot			
Käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaik.menoista	4	4 848 285,73	4 808 588,68
Konserniliikearvosta		341 727,88	253 145,79
Liikevoitto		7 172 089,55	9 710 092,66
Rahoitustuotot ja -kulut			
Osinkotuotot		-	3 920,00
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista		162 606,13	114 299,98
Kurssierot		- 325 707,83	517 521,05
Korkokulut		- 2 507 087,12	- 2 664 906,56
Muut rahoituskulut		- 266 835,16	- 396 620,58
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		- 2 937 023,98	- 2 425 786,11
Voitto ennen satunnaiseriä , varauksia ja veroja		4 235 065,57	7 284 306,55
Satunnaiset tuotot ja kulut:			
Satunnaiset kulut	6	-	- 200 000,00
Satunnaiset kulut yhteensä		-	- 200 000,00
Voitto ennen varauksia ja veroja		4 235 065,57	7 084 306,55
Poistoeron lisäys - / vähennys +		431 533,91	- 71 000,00
Välittömät verot			
Tilikaudelta		- 397 947,94	- 391 181,55
Aikaisemmilta tilikausilta		- 740 821,00	- 235 932,00
Tilikauden voitto ennen vähemmistöosuutta		3 527 830,54	6 386 193,00
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		-	- 550,79
Tilikauden voitto		3 527 830,54	6 385 642,21

Konsernitase

VASTAAVAA	Viite	31.12.1998	31.12.1997
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	8	925 904,39	410 740,23
Liikearvo		953 166,94	1 246 904,21
Konserniliikearvo		-	341 727,88
Muut pitkävaikutteiset menot		1 918,30	8 284,81
Ennakkomaksut		1 970,00	-
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		1 882 959,63	2 007 657,13
Aineelliset hyödykkeet	8,9		
Maa- ja vesialueet		7 601 471,93	7 694 310,26
Rakennukset ja rakennelmat		53 652 628,28	55 256 536,74
Koneet ja kalusto		12 532 273,42	7 426 597,15
Muut aineelliset hyödykkeet		84 279,41	51 295,48
Ennakkomaksut		316 543,14	408 032,89
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		74 187 196,18	70 836 772,52
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	7,9	251 800,00	254 217,00
Lainasaamiset	10	255 271,31	320 941,31
Käyttöomaisuusarvopaperit yhteensä		507 071,31	575 158,31
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		76 577 227,12	73 419 587,96
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		5 977 299,29	6 000 159,82
Keskenäiset tuotteet		1 475 227,89	2 644 778,31
Valmiit tuotteet		2 687 989,33	3 974 465,37
Ennakkomaksut		-	8 385,00
Vaihto-omaisuus yhteensä		10 140 516,51	12 627 788,50
Saamiset			
Myyntisaamiset		12 462 245,28	12 497 682,11
Lainasaamiset		86 688,06	131 501,13
Siirtosaamiset		2 836 328,77	2 288 016,82
Saamiset yhteensä		15 385 262,11	14 917 200,06
Rahat ja pankkisaamiset		12 094 048,45	8 670 791,41
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		37 619 827,07	36 215 779,97
VASTAAVAA YHTEENSÄ		114 197 054,19	109 635 367,93

Konsernitase

VASTATTAVAA	Viite	31.12.1998	31.12.1997
OMA PÄÄOMA			
Sidottu oma pääoma	14		
Osakepääoma		25 300 000,00	25 300 000,00
Vararahasto		14 385 000,00	14 385 000,00
Sidottu oma pääoma yhteensä		39 685 000,00	39 685 000,00
Vapaa oma pääoma	14		
Kertyneet voittovarot/ tappiot		6 099 067,05	632 333,02
Muuntoerot		- 318 567,95	852 091,81
Tilikauden voitto		3 527 830,54	6 385 642,22
Vapaa oma pääoma yhteensä		9 308 329,64	7 870 067,05
VÄHEMMISTÖOSUUS		148 904,84	200 578,62
VARAUKSET			
Kertynyt poistoero	15	3 974 211,68	4 405 745,59
VARAUKSET YHTEENSÄ		3 974 211,68	4 405 745,59
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta	16	44 808 007,39	21 638 068,20
Eläkelainat	16	-	10 073 154,15
Muut pitkäaikaiset velat		-	469 673,26
Pitkäaikainen yhteensä		44 808 007,39	32 180 895,61
Lyhytaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta		3 031 605,23	4 020 044,00
Eläkelainat		-	758 188,80
Saadut ennakot		17 408,65	2 233 344,93
Ostovelat		4 887 959,21	5 602 747,38
Rahoitusvexselit		-	4 016 230,79
Siirtovelat		7 114 292,92	7 169 151,09
Muut lyhytaikaiset velat		1 221 334,63	1 493 374,07
Lyhytaikainen yhteensä		16 272 600,64	25 293 081,06
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		61 080 608,03	57 473 976,67
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		114 197 054,19	109 635 367,93

Emoyhtiön tuloslaskelma

	Viite	01.01.98 - 31.12.98	01.01.97 - 31.12.97
Liikevaihto	1,2	3 931 660,08	3 824 551,00
Kulut	3		
Henkilöstökulut		2 223 473,33	1 914 429,04
Vuokrat		269 168,70	266 486,40
Muut kulut		864 575,31	441 448,27
Kulut yhteensä		3 357 217,34	2 622 363,71
Käyttökate		574 442,74	1 202 187,29
Poistot	4		
Käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista		913 287,35	911 191,17
Liiketappio /-voitto		- 338 844,61	290 996,12
Rahoitustuotot ja -kulut			
Osinkotuotot		2 916 667,00	2 500 000,00
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista	5	563 511,45	200 625,17
Kurssierot		- 97 706,42	223 974,28
Korkokulut	5	- 486 317,92	- 250 793,00
Muut rahoituskulut		- 80 478,26	- 11 290,06
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		2 815 675,85	2 662 516,39
Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja		2 476 831,24	2 953 512,51
Satunnaiset tuotot ja kulut			
Satunnaiset tuotot	6	1 300 000,00	800 000,00
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä		1 300 000,00	800 000,00
Voitto ennen varauksia ja veroja		3 776 831,24	3 753 512,51
Välittömät verot			
Tilikaudelta		- 491 944,00	-
Aikaisemmilta tilikausilta		- 688 722,00	- 243 834,00
Tilikauden voitto		2 596 165,24	3 509 678,51

Emoyhtiön tase

VASTAAVAA	Viite	31.12.1998	31.12.1997
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET			
Aineettomat hyödykkeet	8		
Aineettomat oikeudet		150 686,97	183 990,91
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		150 686,97	183 990,91
Aineelliset hyödykkeet	8,9		
Maa- ja vesialueet		3 990 380,00	3 990 380,00
Rakennukset ja rakennelmat		18 455 801,11	19 046 874,52
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		22 446 181,11	23 037 254,52
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	7,9	21 127 880,10	21 127 880,10
Lainasaamiset	10	30 822 000,00	4 533 139,58
Arvopaperit ja muut sijoitukset yhteensä		51 949 880,10	25 661 019,68
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ		74 546 748,18	48 882 265,11
RAHOITUSOMAISUUS			
Saamiset			
Lainasaamiset	11	2 400 000,00	900 000,00
Siirtosaamiset	11	1 833 797,14	913 977,00
Saamiset yhteensä		4 233 797,14	1 813 977,00
Rahat ja pankkisaamiset		6 394 015,51	3 253 704,08
RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		10 627 812,65	5 067 681,08
VASTAAVAA YHTEENSÄ		85 174 560,83	53 949 946,19

Emoyhtiön tase

VASTATTAVAA	Viite	31.12.1998	31.12.1997
OMA PÄÄOMA			
Sidottu oma pääoma	14		
Osakepääoma		25 300 000,00	25 300 000,00
Vararahasto		14 385 000,00	14 385 000,00
Sidottu oma pääoma yhteensä		39 685 000,00	39 685 000,00
Vapaa oma pääoma	14		
Kertyneet voittovarot		5 338 748,09	3 600 069,58
Tilikauden voitto		2 596 165,24	3 509 678,51
Vapaa oma pääoma yhteensä		7 934 913,33	7 109 748,09
VARAUKSET			
Kertynyt poistoero	15	1 455 307,40	1 455 307,40
VARAUKSET YHTEENSÄ		1 455 307,40	1 455 307,40
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta		33 000 000,00	-
Pitkäaikainen yhteensä		33 000 000,00	-
Lyhytaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta		2 000 000,00	-
Ostovelat		83 662,58	7 562,30
Siirtovelat		895 410,28	522 829,36
Muut lyhytaikaiset velat	12	120 267,24	5 169 499,04
Lyhytaikainen yhteensä		3 099 340,10	5 699 890,70
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		36 099 340,10	5 699 890,70
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		85 174 560,83	53 949 946,19

Tilinpäätöksen liitetiedot

(Luvut tmk)

		01-12/98	01-12/97
1. LIIKEVAIHTO TOIMIALOITTAIN			
Turvallisuustuotteet	Konserni	42 319	48 879
Alihankinta ja automaattiset varastointijärjestelmät		41 691	42 867
Muovituotteet		26 828	26 638
YHTEENSÄ		110 838	118 384
Konserniyhtiöiden hallinto	Emo	1 543	1 437
Kiinteistöjen vuokraus		2 388	2 388
YHTEENSÄ		3 931	3 825
2. LIIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN			
Suomi	Konserni	41 272	36 855
Muu Eurooppa (ml. IVY-maat)		24 153	33 541
Pohjois-Amerikka		43 438	44 005
Muut		1 975	3 983
YHTEENSÄ		110 838	118 384
Suomi	Emo	3 540	3 408
Pohjois-Amerikka		391	417
YHTEENSÄ		3 931	3 825
3. HENKILÖSTÖKULUT			
Palkat	Konserni	36 812	38 308
Eläkekulut		3 983	3 347
Muut henkilösivukulut		4 706	4 318
YHTEENSÄ		45 501	45 973
Luontaisedut		459	394
YHTEENSÄ		45 960	46 367
Palkat	Emo	1 808	1 561
Eläkekulut		266	228
Muut henkilösivukulut		149	126
YHTEENSÄ		2 223	1 915
4. POISTOT			
Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan tasapoistoin. Pitoajassa on huomioitu hyödykkeen käyttöönottohetki. Tytäryhtiöiden osakkeiden hankintameno perustuvaa kirjanpitoarvoa alennetaan tarvittaessa käypää arvoa vastaavaksi.			
Käyttäjät ovat:			
Rakennukset	30-40 vuotta	2,5-3,5%	
Koneet ja kalusto	5-10 vuotta	10-20%	
Muut pitkävaikutteiset menot	5-10 vuotta	10-20%	
Liikearvo	5-15 vuotta	6,7-20%	
Kirjanpidossa tehdyt poistot:			
Aineettomat oikeudet	Konserni	183	182
Liikearvo		219	232
Konserniliikearvo		342	253
Muut pitkävaikutteiset menot		8	17
Rakennukset ja rakennelmat		2 004	2 009
Koneet ja kalusto		2 426	2 366
Muut aineelliset hyödykkeet		7	2
YHTEENSÄ		5 189	5 061
Aineettomat oikeudet	Emo	80	78
Rakennukset ja rakennelmat		833	828
Koneet ja kalusto		-	5
YHTEENSÄ		913	911
Poistoeron muutos			
Rakennukset	Konserni	174	-
Kalusto		257	- 71
YHTEENSÄ		431	- 71

5. KONSERNIN SISÄISET RAHOITUSTUOTOT					01-12/98	01-12/97	
JA -KULUT							
Korkotuotot			Emo		517	180	
Korkokulut					190	242	
6. SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT							
Satunnaiset kulut			Konserni		-	200	
Tytäryhtiön osakekannan myyntitappio							
Satunnaiset tuotot			Emo				
Saatu konserniavustus					1 300	800	
7. OSAKKEET JA OSUUDET MUISSA YHTIÖISSÄ							
	Lukumäärä	Emoyhtiön omistus-/ääni-määrä- osuus-%	Konsernin omistus-/ääni-määrä- osuus-%	Konsernin osuus omasta pääomasta tmk	Nimellis-arvo tmk	Kirjanpito-arvo tmk	Tilikauden voitto/tappio tmk
	kpl						
Tytäryhtiöosakkeet							
Kaso Oy	100 000	100	100	20 227	FIM 10 000	12 027	1 409
Kaipio Oy	1 200 000	-	100	6 163	FIM 6 000	10 241	- 5
Fab-Tech Ind.Inc.	501 128	100	100	7 975	USD 5 000	4 216	1 808
MK-Tresmer Oy	47 500	95	95	2 978	FIM 4 750	4 815	- 1 033
Tresmer GmbH		-	95	-4	DEM 50	3	- 35
MK-Tresmer Ltd.		-	95	35	GBP -	1	19
Muut osakkeet					252		
8. AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET					12/98	12/97	
Aineettomat oikeudet:			Konserni				
Hankintameno 01.01.					1 213	1 187	
Lisäykset					709	55	
Vähennykset					5	-	
Hankintameno 31.12.					1 917	1 242	
Kertyneet sumupoistot 31.12.					991	831	
Kirjanpitoarvo 31.12.					926	411	
Liikearvo:							
Hankintameno 01.01.					3 090	3 284	
Hankintameno 31.12.					3 090	3 284	
Kertyneet sumupoistot 31.12.					2 137	2 037	
Kirjanpitoarvo 31.12.					953	1 247	
Konserniliikearvo:							
Hankintameno 01.01.					5 232	5 966	
Vähennykset					-	734	
Hankintameno 31.12.					5 232	5 232	
Kertyneet sumupoistot 31.12.					5 232	4 890	
Kirjanpitoarvo 31.12.					-	342	
Muut pitkävaikutteiset menot:							
Hankintameno 01.01.					62	62	
Hankintameno 31.12.					62	62	
Kertyneet sumupoistot 31.12.					60	56	
Kirjanpitoarvo 31.12.					2	6	
Maa-alueet:							
Hankintameno 01.01.					4 601	4 966	
Vähennykset					-	272	
Menojäännös 31.12.					4 601	4 694	
Arvonkorotus					3 000	3 000	
Kirjanpitoarvo 31.12.					7 601	7 694	

	12/98	12/97
Rakennukset:		
Hankintameno 01.01.	80 795	85 934
Lisäykset	900	44
Vähennykset	-	5 010
Hankintameno 31.12.	81 695	80 968
Kertyneet sumupoistot 31.12.	28 042	25 711
Menojäännös 31.12.	53 653	55 257
Kirjanpitoarvo 31.12.	53 653	55 257
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 01.01.	3 459	4 572
Poistoeron vähennys	174	1 113
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	3 285	3 459
Koneet ja kalusto:		
Hankintameno 01.01.	44 008	42 302
Lisäykset	6 033	2 443
Vähennykset	863	49
Hankintameno 31.12.	49 178	44 696
Kertyneet sumupoistot 31.12.	36 645	37 269
Kirjanpitoarvo 31.12.	12 533	7 427
Tuotantokoneet ja -laitteet	11 020	5 754
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 01.01.	947	876
Poistoeron lisäys	151	71
Poistoeron vähennys	409	-
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	689	947
Muut aineelliset hyödykkeet:		
Hankintameno 01.01.	484	484
Lisäykset	44	-
Hankintameno 31.12.	528	484
Kertyneet sumupoistot 31.12.	444	433
Kirjanpitoarvo 31.12.	84	51
Aineettomat oikeudet:	Emo	
Hankintameno 01.01.	418	401
Lisäykset	47	17
Hankintameno 31.12.	465	418
Kertyneet sumupoistot 31.12.	315	234
Kirjanpitoarvo 31.12.	150	184
Maa-alueet:		
Hankintameno 01.01.	990	990
Menojäännös 31.12.	990	990
Arvonkorotus	3 000	3 000
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 990	3 990
Rakennukset:		
Hankintameno 01.01.	26 500	26 500
Lisäykset	242	-
Hankintameno 31.12.	26 742	26 500
Kertyneet sumupoistot 31.12.	8 286	7 453
Kirjanpitoarvo 31.12.	18 456	19 047
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 01.01.	1 455	1 455
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	1 455	1 455

9. KÄYTTÖOMAISUUDEN VEROTUSARVOT		12/98	12/97
Maa-alueet	Konserni	5 950	6 043
Rakennukset		22 509	23 135
Osakkeet ja osuudet		252	254
Maa-alueet	Emo	3 625	3 625
Rakennukset		3 387	3 736
Osakkeet, kotimaiset		24 670	26 418
Osakkeet, ulkomaiset		4 216	4 216
Mikäli verotusarvoa ei ole käytettävissä, on esitetty kirjanpitoarvo.			
10. PITKÄAIKAISET LAINASAAMISET			
Lainasaamiset	Emo	30 822	4 533
11. KONSERNISAAMISET			
Lainasaamiset	Emo	33 222	5 433
Siirtosaamiset		1 392	201
YHTEENSÄ		34 614	5 634
12. KONSERNIVELAT			
Muut lyhytaikaiset velat	Emo	-	4 800
13. JOHDON ELÄKESITOUUMUKSET			
Konserniin kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajien eläkeiäksi on sovittu 60 - 65 vuotta. Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 60 vuotta.			
14. OMA PÄÄOMA		12/98	12/97
Sidottu oma pääoma:			
Osakepääoma, K-sarja	Konserni	3 000	3 000
Osakepääoma, A-sarja		22 300	22 300
Osakepääoma yhteensä		25 300	25 300
Vararahasto		14 385	14 385
Sidottu oma pääoma yhteensä		39 685	39 685
Vapaa oma pääoma:			
Kertyneet voittovarot		7 870	1 644
Osingonjako		- 1 771	- 1 012
Muuntoerot		- 318	852
Tilikauden voitto		3 527	6 386
Vapaa oma pääoma yhteensä		9 308	7 870
Sidottu oma pääoma:			
Osakepääoma, K-sarja	Emo	3 000	3 000
Osakepääoma, A-sarja		22 300	22 300
Osakepääoma yhteensä		25 300	25 300
Vararahasto		14 385	14 385
Sidottu oma pääoma yhteensä		39 685	39 685
Vapaa oma pääoma:			
Kertyneet voittovarot		7 110	4 612
Osingonjako		- 1 771	- 1 012
Tilikauden voitto		2 596	3 510
Vapaa oma pääoma yhteensä		7 935	7 110
15. VARAUKSET			
Kertynyt poistoero	Konserni	3 974	4 406
Varauksia vastaavat verovelat		1 113	1 234
Kertynyt poistoero	Emo	1 455	1 455

16. VIERAS PÄÄOMA

Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua

		12/98	12/97
Rahalaitoslainat	Konserni	10 000	2 425
Eläkelainat		-	7 535
YHTEENSÄ		10 000	9 960

Korollinen ja koroton vieras pääoma

Korollinen	Konserni	47 840	40 975
Koroton		13 240	16 499
YHTEENSÄ		61 080	57 474

Korollinen	Emo	35 000	4 800
Koroton		1 099	900
YHTEENSÄ		36 099	5 700

17. VASTUUSITOUMUKSET

Omasta velasta

Kiinteistökiinnityksiä	Konserni	46 790	61 040
Yrityskiinnityksiä		-	12 785
Pantteja		2 413	237
Leasingvastuut koneiden ja kaluston osalta		4 895	3 647
- josta seuraavien 12 kk:n osuus		1 219	872
Muut vastuut		-	103

Konserniyhtiöiden velasta

Kiinteistökiinnityksiä	Emo	15 080	32 080
Takauksia		7 134	18 023
Leasingvastuut		339	-
josta seuraavien 12 kk:n osuus		170	-

Rahoituslaskelma

	Konserni		Emoyhtiö	
	1998	1997	1998	1997
Varojen hankinta				
Tulorahoitus				
Käyttökate	12 362	14 772	574	1 202
Rahoitustuotot ja -kulut	- 2 937	- 2 426	2 816	2 663
Satunnaiset tuotot ja kulut	-	- 200	1 300	800
Verot	- 1 139	- 627	- 1 181	- 244
Tulorahoitus yhteensä	8 286	11 519	3 509	4 421
Pääomarahojen				
Pitkäaikaisten velkojen lisäys	12 627	-	33 000	-
Vähemmistöosuuden muutos	- 52	1	-	
	20 810	11 520	36 509	4 421
Varojen käyttö				
Pitkäaikaisten velkojen vähennys	-	3 934	-	-
Osingonjako	1 771	1 021	1 771	1 021
Käyttöomaisuuden muutos	8 666	2 290	26 578	1 950
Nettokäyttöpääoman muutos	10 424	4 284	8 160	1 459
	20 810	11 520	36 509	4 421
Nettokäyttöpääoman muutos				
Rahoitusomaisuus	3 891	6 690	5 560	1 457
Vaihto-omaisuus	- 2 487	884	-	-
Lyhytaikainen vieras pääoma	9 020	- 3 290	2 600	2
	10 424	4 284	8 160	1 459

Tunnuslukujen laskentakaavat

Liiketoiminnan tunnusluvut:

$$\text{Oman pääoman tuotto-\%} = 100x \frac{\text{Tulos ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja} \cdot \text{verot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{vapaaehtoiset varaukset ja poistoero laskennallisella verovelalla vähennettynä (keskiarvo)}}$$

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto-\%} = 100x \frac{\text{Tulos ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja} + \text{rahoitus- kulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskiarvo)}}$$

$$\text{Omavaraisuusaste} = 100x \frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{vapaaehtoiset varaukset ja poistoero laskennallisella verovelalla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$$

$$\text{Käyttöpääomasuhde (Current ratio)} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus} + \text{vaihto-omaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

Osakekohtaiset tunnusluvut:

$$\text{Tulos / osake} = \frac{\text{Tulos ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja} \cdot \text{verot} \pm \text{vähemmistöosuus}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä}}$$

$$\text{Oma pääoma / osake, mk} = \frac{\text{Oma pääoma} + \text{vapaaehtoiset varaukset ja poistoero laskennallisella verovelalla ja vähemmistöosuudella vähennettynä}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätös- päivänä}}$$

$$\text{Osinko / osake, mk} = \frac{\text{Osinkojen yhteismäärä}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}}$$

$$\text{Osinko / tulos \%} = 100x \frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$$

$$\text{Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)} = \frac{\text{Osakkeen kaupantekokurssi tilinpäätöspäivänä}}{\text{Tilikauden tulos/osake}}$$

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konserni

Emoyhtiö Kasola Oyj ja tytäryhtiöt Kaso Oy, Kaipio Oy, MK-Tresmer Oy, USA:ssa toimiva Fab-Tech Ind.Inc., Saksassa toimiva Tresmer GmbH sekä Englannissa toimiva MK-Tresmer Ltd. muodostavat konsernin.

Tilinpäätöstä laadittaessa on käytetty hankintamenetelmää. Osakkeiden hankintahinnan ja tytäryhtiöiden hankintahetken oman pääoman ero on esitetty konsernilikearvona.

Konserniyhtiöiden väliset saamiset ja velat, vaihto- ja käyttöomaisuuteen sisältyvät sisäiset katteet, myynnit ja ostot sekä muut yhtiöiden väliset tuotot ja kulut on eliminoitu.

Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat

Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat on muuttettu Suomen rahaksi Suomen Pankin ilmoittamaan tilinpäätöspäivän keskipurssiin.

Saatavien ja velkojen kurssierot on kirjattu tilikauden tulokseen.

Tilinpäätöspäivän ja tytäryhtiöosakkeiden hankintaajankohdan välinen oman pääoman muuntoero on kirjattu vapaaseen omaan pääomaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuteen sisältyvät erät on arvostettu fifo-menetelmän mukaisesti välittömään hankintamenuun tai todennäköiseen luovutushintaan, mikäli se on alhaisempi. Vaihto-omaisuudessa olevan oman valmistuksen hankintamenu on määritelty hankinnan tai valmistuksen välittömien menojen mukaisesti.

USA:ssa toimivan tytäryhtiön vaihto-omaisuuden arvoa laskettaessa on otettu huomioon myös osuus välillisistä hankinta- ja valmistuskustannuksista.

Käyttöomaisuus ja poistot

Käyttöomaisuus on arvostettu alkuperäiseen hankintamenuun vähennettynä kirjanpidossa tehdyillä suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Suunnitelman mukaisten poistojen ja kirjanpidossa tehtyjen poistojen erotus on esitetty tuloslaskelmassa tilinpäätössiirtona. Taseessa poistojen kertynyt erotus esitetään omana eränä varausten yhteydessä.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu tilikauden kuluiksi.

Eläkemenojen jaksotus

Henkilöstön eläketurva konserniyhtiöissä on hoidettu vakuutusyhtiöiden kautta.

Verot

Konsernin verot ovat emo- ja tytäryhtiöiden tilikauden verot vähennettynä konsernin sisäisen osingonjaon yhtiöveron hyvityksellä. Aikaisempien tilikausien lisäverot ja palautukset on kirjattu omana eränä veroihin.

Toimialakohtaiset tiedot

Toimialakohtaiset tiedot on ilmoitettu ko. toimialan yksittäisten yritysten tilinpäätöksiin perustuen.

Osakkeet ja omistus

Kasola Oyj:n osakkeet on noteerattu 16.12.1987 alkaen Helsingin Arvopaperipörssin ylläpitämällä I-listalla markkinatakaajana Merita Pankkiiriliike Oy.

Osakkeen nimellisarvo on 10 mk. K-sarjan osakkeilla on yhtiökokouksessa 20 ääntä ja A-sarjan osakkeilla 1 ääni.

	Osakkeita kappaletta	Omistajien lukumäärä	Osuus omistajista	Osakemäärä kappaletta	Osuus osakkeista	Äänimäärä kappaletta	Osuus äänistä
1 -	100	93	22,04%	7.754	0,31%	7.754	0,09%
101 -	500	111	26,30%	34.908	1,38%	34.908	0,42%
501 -	1 000	103	24,41%	96.299	3,81%	96.299	1,17%
1001 -	5 000	83	19,67%	228.600	9,04%	228.600	2,78%
5001 -	50 000	22	5,21%	321.772	12,72%	321.772	3,91%
50 001 -		10	2,37%	1.835.000	72,53%	7.535.000	91,56%
Kaikki yhteensä		422	100%	2.524.333	99,78%	8.224.333	99,93%
Odotusluettelolla				3.000	0,12%	3.000	0,04%
Yhteistilillä				2.667	0,11%	2.667	0,03%
Liikkeeseen laskettu määrä				2.530.000	100,00%	8.230.000	100,00%

Osakekannan jakautuminen	Lukumäärä kpl	Osakkeista %	Yhteensä tmk	Ääniä kpl	Äänistä %
K-osakkeet	300 000	11,9%	3 000	6 000 000	72,9%
A-osakkeet	2 230 000	88,1%	22 300	2 230 000	27,1%
Yhteensä	2 530 000	100,0%	25 300	8 230 000	100,0%

Suurimmat osakkeenomistajat	K-osakkeet	A-osakkeet	Osakkeista %	Äänistä %
Bachmann Heikki	210 000	210 000	16,6	53,6
Bachmann Jari	30 000	65 000	3,8	8,1
Bachmann Sanni	30 000	54 700	3,3	8,0
Forsström Kirta	30 000	48 400	3,1	7,9
Maturala Oy		424 000	16,8	5,2
Oy MK-Tuote Ab		377 000	14,9	4,6
Merita Pankki Oy (hall.rek.)		100 000	4,0	1,2
Placeringsfonden Gyllenbergs		100 000	4,0	1,2
Kijar Oy		84 600	3,3	1,0
Amra Oy		71 300	2,8	0,9
Muut 412 osakkeenomistajaa		689 333	25,7	7,9
Odotusluettelolla		3 000	0,1	0,0
Arvo-osuusjärjestelmään siirtämättä		2 667	0,1	0,0
Yhteensä	300 000	2 230 000	100	100

Osakkeiden omistus sektoreittain	Osakkeet	Osuus osakkeista %
Yksityiset yritykset	1 082 556	42,79
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	216 072	8,54
Julkisyhteisöt	4 000	0,16
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	24 000	0,95
Kotitaloudet	1 196 105	47,28
Ulkomaat	1 600	0,06
Odotusluettelolla	3 000	0,12
Arvo-osuusjärjestelmään siirtämättä	2 667	0,11
Yhteensä	2 530 000	100,00

Yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat 31.12.1998 20,4% osakkeista ja hallitsivat 61,7 % äänistä. Yhdessä henkilökohtaisen omistuksen ja määräysvaltayhtiöittensä kautta hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat 40,5 % osakkeista ja 67,8 % äänistä.

Ehdotus voittovarojen käytöstä

HALLITUKSEN ESITYS

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikaudelta jaetaan osinkoa 0,50 mk osakkeelle eli yhteensä 1.265.000 mk.

Helsingissä 18. päivänä maaliskuuta 1999

Heikki Bachmann

Claes Charpentier

Jaakko Mattila

Juha Oikarinen

Jari Bachmann
Toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti. Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä 18. päivänä maaliskuuta 1999

Markku Uotinen KHT

Tilintarkastuskertomus

Kasola Oyj:n osakkeenomistajille

Olen tarkastanut Kasola Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1998.

Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamani tarkastuksen perusteella annan lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös, jonka mukaan emoyhtiön tilikauden voitto on 2.596.165,24 markkaa ja konsernin vapaa oma pääoma 9.308.329,64 markkaa, on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltani tilivuodelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Olen perehtynyt tilivuoden aikana julkaistuihin osavuosikatsauksiin. Käsitelmäni mukaan osavuosikatsaukset on laadittu niitä koskevien säännösten mukaisesti.

Helsingissä 18. päivänä maaliskuuta 1999

Markku Uotinen KHT

Tiedotuksia osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Kasola Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään Kaso Oy:n koulutustiloissa, Lyhtytie 2, 00750 Helsinki, huhtikuun 15. päivänä 1999 klo 15.00.

Ilmoittautuminen yhtiökokoukseen on tehtävä viimeistään 9.4.99 joko kirjeitse tai puhelimitse: Kirta Forsström / puhelin 09-3468228.

Taloudellinen informaatio

Kasola Oyj julkaisee kaksi osavuosisikatsausta tilikauden neljän ja kahdeksan kuukauden toiminnasta 10.6.1999 ja 7.10.1999 sekä toimintakertomuksen maaliskuussa 2000.

Osakerekisteri

Kaikista osakkeista ja omistajista pidetään osakasluetteloja Suomen Arvopaperikeskus Oy:ssä. Osakkaan tulee hoitaa osoitteenmuutokset, panttaukset yms. osakkeenomistukseensa liittyvät asiat siinä arvo-osuusrekisterissä, jossa hänen arvo-osuustilinsä on.

KASO-KONSERNI

KASOLA OYJ

Lyhtytie 2
FIN-00750 Helsinki
tel. +358-9-34681
fax +358-9-3860021

KASO OY

Lyhtytie 2
FIN-00750 Helsinki
tel. +358-9-34681
fax +358-9-3860021
Internet: www.kaso.fi
E-mail:
kaso.oy@kaso.fi

KAIPIO OY

Postitorvenkatu 6
FIN-33840 Tampere
tel. +358-03-3576500
fax +358-03-3576511

MK-TRESMER OY

Arinatie 10-12
FIN-00370 Helsinki
tel. +358-9-506071
fax +358-9-50607200
E-mail: mk@mktresmer.fi

MK-TRESMER Ltd

5 Bone Lane
Newbury, Berkshire
RG14 5SH, U.K.
tel. +44-1635-528280
fax +44-1635-528223

TRESMER GmbH

Thomas-Mann-Str. 21
D-22175 Hamburg
Germany
tel. +49-40-6407469
fax +49-40-6405157

FAB-TECH Ind.Inc.

P.O.Box 561087
Charlotte, N.C. 28256
USA
tel. +1-704-596-9397
fax +1-704-596-3085
Internet:
www.storpro.com